

KARTA MODUŁU

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE			
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH			
Kierunek studiów:		Psychologia	
Poziom studiów:		jednolite studia magisterskie	
Profil studiów:		praktyczny	
Forma studiów:		stacjonarne	
Nazwa modułu:		Psychologia wychowawcza	
Rodzaj modułu:		obowiązkowy	
Język wykładowy:		Język polski	
Rok studiów:	2	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:	
Semestr:	3	Wykłady	Ćwiczenia
Liczba punktów ECTS ogółem:	5	30	30
Forma zaliczenia:		egzamin	
Wymagania wstępne:		Wiedza z zakresy podstaw psychologii rozwoju człowieka w cyklu życia	
II. CELE KSZTAŁCENIA			
Cele kształcenia:			
Cel 1: Przekazanie wiedzy na temat podstawowych mechanizmów wpływu wychowawczego oraz głównych aspektów oddziaływania rodziny i szkoły; zapoznanie studentów z metodami diagnozy i opisu właściwości środowiska wychowawczego. Cel 2: Zapoznanie studentów ze sposobami diagnozowania problemów wychowawczych oraz podstawowymi narzędziami psychologicznymi wykorzystywanymi w badaniach środowiska wychowawczego.			
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW			
Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:		Odniesienie do efektów kierunkowych
wiedzy:			
W01	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu psychologii wychowania i wyjaśnia mechanizmy wpływu wychowawczego, odwołując się do podstawowych koncepcji psychologicznych oraz wskazuje aspekty środowiska rodzinnego ważne dla wychowania dziecka, zna związki teoretyczne i praktyczne psychologii wychowawczej z innymi dziedzinami nauki na poziomie umożliwiającym współpracę interdyscyplinarną w instytucjach życia społecznego.		K3PS_W01 K3PS_W02 K3PS_W05
W02	wyjaśnia typologie postaw i stylów wychowawczych rodziców i nauczycieli, wymienia środowiskowe i podmiotowe czynniki warunkujące funkcjonowanie dziecka, wskazuje rodzaje i przyczyny trudności wychowawczych, zna techniki diagnostyczne używane przy badaniu środowiska wychowawczego.		K3PS_W22;
umiejętności:			
U01	analizuje zachowania i wykorzystuje praktycznie wiedzę o mechanizmach wpływu wychowawczego do wyjaśniania konkretnych zachowań dzieci i młodzieży pracując z jednostką, rodziną i grupą. Stosuje narzędzia psychologiczne do diagnozy środowiska wychowawczego i interpretuje wyniki badań.		K3PS_U11
U02	posiada podstawowe umiejętności w zakresie niesienia pomocy psychologicznej, podjęcia działań w celu rozwiązywania problemów wychowawczych, potrafi współpracować w tym obszarze z innymi specjalistami oraz z osobami z poza grona specjalistów.		K3PS_U24 K3PS_U26
kompetencji społecznych:			
K01	Prezentuje gotowość współpracy i komunikacji z różnymi specjalistami oraz grupami i instytucjami w celu realizowania zadań wychowawczych, ma świadomość możliwości i potrzeby ingerencji wychowawczej i szanuje podmiotowość dzieci i wychowawców. Pojmuje ideę harmonii między rozwojem jednostki i jej socjalizacją jako dwoma głównymi celami wychowania.		K3PS_K06 K3PS_K11

IV. TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
W1	Podstawowe teorie i koncepcje. Wybrane kierunki i konteksty. Przedmiot badań.	2
W2	Kluczowe obszary badań psychologii wychowania. Procesy poznawcze.	2
W3	Procesy emocjonalno-społeczne.	2
W4	Różnice indywidualne.	2
W5	Uwarunkowania rozwoju i wychowania.	2
W6	Psychologia wychowania w praktyce.	2
W7	Praca psychologów wychowawczych z rodziną.	2
W8	Praca psychologów wychowawczych w szkole.	2
W9	Praca psychologów wychowawczych z dziećmi o nietypowym rozwoju.	2
W10	Praca psychologów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą z destrukcyjnymi zaburzeniami zachowania.	2
W11	Praca psychologów wychowawczych w poradnictwie zawodowym- przygotowanie do kariery zawodowej w perspektywie całościowej.	2
W12	Wychowanie w grupach mniejszościowych..	2
W13	Wychowanie zdrowotne. Wychowanie seksualne. Nowe obszary oddziaływań wychowawczych- wychowanie obywatelskie i środowiskowe.	2
W14	Wychowanie dziecka w okresie przedszkolnym i szkolnym dzieci i młodzieży.	2
W15	Organizacje w systemach wychowania.	2
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
ĆW1	Powstanie i rozwój psychologii wychowawczej.	2
ĆW2	Wybrane zagadnienia teoretyczne z psychologii wychowania - wychowanie jako przedmiot analizy psychologicznej.	2
ĆW3	Wychowanie a kształtowanie osobowości.	2
ĆW4	Psychologiczne mechanizmy wychowania; sposoby wywierania i przetwarzania wpływów wychowawczych, formy wzmacniania zachowań.	4
ĆW5	Wybrane zagadnienia z psychologii wychowania - wychowanie w rodzinie. Postawy rodzicielskie i systemy wychowania w rodzinie.	4
ĆW6	Czynniki wpływające na ukształtowanie się ról rodzicielskich i postaw oraz na wzajemne powiązania emocjonalne i interakcje między poszczególnymi członkami rodziny.	4
ĆW7	Środowiska wychowawcze zastępujące rodzinę - rodziny zastępcze, rodziny zastępcze zawodowe, rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne, domy dziecka, rodzinne domy dziecka.	4
ĆW8	Profilaktyka psychologiczna w wychowaniu. Wpływ środowiska na wychowanie.	4
ĆW9	Diagnozowanie problemów wychowawczych podstawowymi narzędziami psychologicznymi: Test "Rysunek Rodziny" A. Frydrychowicz jako przykład rysunkowej techniki projekcyjnej używanej w diagnozie stosunków rodzinnych w percepcji dziecka; Kwestionariuszowe techniki badania postaw rodzicielskich w percepcji dzieci na przykładzie Kwestionariusza KPR-Roc M. Płopy; Kwestionariuszowe techniki badania środowiska rodzinnego na przykładzie Skali Oceny Rodziny według Olsona (SOR); Badanie kompetencji rodzicielskich przy użyciu testu TKR A. Matczak i A. Jaworowskiej.	4
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1. Metody kształcenia: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, metoda projektu, prezentacja multimedialna, analiza przypadków. 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: prezentacje multimedialne, rzutnik multimedialny, komputer, testy psychologiczne		

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. Sposób zaliczenia:

- egzamin

2. Formy zaliczenia:

Forma zaliczenia modułu. Kryteria oceny formujące:

a. Pisemny test wiedzy – kryteria oceny:

51% - 60% - ocena dostateczna,
61% - 70% - ocena dostateczna plus,
71% - 80% - ocena dobra,
81% - 90% - ocena dobra plus,
91% - 100% - ocena bardzo dobra.

b. Przygotowanie projektu – kryteria oceny:

3,0 (dostateczny) – przygotowanie i zaprezentowanie na forum prezentacji,
3,5 (dostateczny plus) – przygotowanie i zaprezentowanie na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej,
4,0 (dobry) – przygotowanie i zaprezentowanie na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych,
4,5 (dobry plus) – przygotowanie i zaprezentowanie na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania,
5,0 (bardzo dobry) – przygotowanie i zaprezentowanie na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania, pomysłowość proponowanych rozwiązań.

c. Obserwacja i ocena postaw studenta wynikających z:

- realizacji zadań przygotowanych w ramach ćwiczeń,
- zaangażowania w pracę grupy,
- zachowań i aktywności w trakcie wykładów i ćwiczeń,
- prowadzenia merytorycznej dyskusji,
- potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Kryteria oceny podsumowujące:

-średnia ocen formujących.

3. Podstawowe kryteria pisemny sprawdzian wiedzy, aktywność na zajęciach, prezentacja projektu

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	60
Udział w wykładach	30
Udział w innych formach zajęć	30
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	65
Przygotowanie do wykładu	5
Przygotowanie do ćwiczeń	10
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie do prezentacji	10
Łączna liczba godzin	125
Punkty ECTS za moduł	5

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Hanna Liberska: Psychologia wychowania. Wybrane problemy. PWN 2020
2. Maria Przetacznik-Gierowska, Ziemowit Włodarski: Psychologia wychowawcza T1 i T2. PWN 2014
3. Brzezińska, A. Psychologia wychowania. W: J. Strelau (red.) Psychologia (t.3, s.227-257). GWP 2000.
4. Brzezińska A., Sęk H. Podstawy pomocy psychologicznej. W: J. Strelau (red.) Psychologia akademicka (t.2, Rozdział 20, s.735-785). GWP 2023.

Literatura uzupełniająca:

1. Grochowska, A. (1993). Wybrane metody badania postaw rodzicielskich. W: S. Siek (red.), Wybrane metody badania osobowości. Warszawa: Wydawnictwa ATK.
2. Plopa, M. (2007). Więzy w małżeństwie i rodzinie. Metody badań. Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls".
3. Anastasi, A., Urbina, S. (1999). Testy psychologiczne (rozdz. 4 i 5). Warszawa: PTP.
4. Frydrychowicz, A. (1996). Rysunek rodziny. Projekcyjna metoda badania stosunków rodzinnych. Warszawa: CMPP-P.
5. Grochowska, A. (1993). Wybrane metody badania postaw rodzicielskich. W: S. Siek (red.), Wybrane metody badania osobowości. Warszawa: Wydawnictwa ATK.
6. Margasiński, A. (2009). Skale Oceny Rodziny SOR. Polska adaptacja FACES IV – Flexibility and Cohesion Evaluation Scales Davida H. Olsona. Podręcznik. Warszawa: Pracownia Testów Psychologicznych PTP.
7. Plopa, M. (2008). Kwestionariusz Postaw Rodziców (KPR-Roc). Podręcznik. Warszawa: Vizja Press&IT.
8. Przetacznik-Gierowska, M., Włodarski, Z. (2002). Psychologia wychowawcza. T.2. (rozdziały 26, 29, 30). Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.